

SESSION 2022

**AGREGATION
CONCOURS EXTERNE**

Section : HEBREU

TRADUCTION : THÈME et VERSION

Durée : 6 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Le thème et la version sont à rédiger sur des copies distinctes

Si vous repérez ce qui vous semble être une erreur d'énoncé, vous devez le signaler très lisiblement sur votre copie, en proposer la correction et poursuivre l'épreuve en conséquence. De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, vous devez la (ou les) mentionner explicitement.

NB : Conformément au principe d'anonymat, votre copie ne doit comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé consiste notamment en la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de la signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

THÈME

- Robert, on me dit que vous avez introduit une femme dans le block K.
- Vous pouvez fouiller la baraque, non ?

Le commandant soupira, hocha la tête.

- Je comprends ces choses-là, Robert, dit-il avec douceur. Je les comprends très bien. Je suis né pour les comprendre. C'est mon métier. C'est pourquoi je suis monté si haut dans le Parti. Je les comprends et je ne les aime pas. Je dirai même que je les déteste. C'est pour ça que je suis devenu national-socialiste. Je ne crois pas, Robert, à la toute-puissance de l'esprit. Je ne crois pas aux conventions nobles, au mythe de la dignité. Je ne crois pas à la primauté du spirituel. Cette espèce d'idéalisme juif est ce qui m'est le plus insupportable. Je vous donne jusqu'à demain pour faire sortir cette femme du block K, Robert. Mieux que ça...

Ses yeux sourirent derrière son lorgnon.

- Je connais les idéalistes, Robert, et les humanitaires. Depuis la prise du pouvoir, je me suis spécialisé dans les idéalistes et les humanitaires. Je fais mon affaire des « valeurs spirituelles ». N'oubliez pas que, pour l'essentiel, nous sommes une révolution matérialiste. Donc... Demain matin, je me présenterai au block K avec deux soldats. Vous me livrerez la femme invisible qui fait tant pour votre moral et j'expliquerai à vos camarades qu'elle sera conduite dans le plus proche bordel militaire, pour satisfaire les besoins *matériels* de nos soldats...

Ce soir-là, la consternation régnait au block K. Une bonne partie était prête à céder et à livrer la femme – les réalistes, les raisonnables, les habiles, les prudents – ceux qui savaient s'arranger, qui avaient les pieds bien sur la terre - mais ils savaient qu'on n'allait rien leur demander, que la question allait être posée à Robert. Et qu'il n'allait pas céder. Car si nous n'avions plus assez de force ou de foi pour croire à nos propres conventions, à notre mythe, à tout ce que nous nous étions raconté sur nous-mêmes dans nos livres et dans nos lycées, il refusait, lui, de renoncer et il nous observait de ses petits yeux moqueurs, prisonnier d'une puissance autrement formidable que celle de l'Allemagne nazie. Et il se marrait, il se marrait à l'idée que cela dépendait entièrement de lui, que les S.S. ne pourraient lui enlever par la force cette création immatérielle de son esprit, qu'il dépendait de lui de consentir à la livrer ou de reconnaître qu'elle n'existait pas.

[...]

Il n'y avait pas de force, il n'y avait pas de soldats, il n'y avait pas d'armes capables d'expulser du block cette fiction-là : on ne pouvait rien contre elle sans notre consentement.

Romain Gary, *Les racines du ciel*, éditions Gallimard, 1956, coll. « Folio », 1980, p. 241-244

VERSION

אין לך דבר שרוסיה גאה בו יותר מאשר גודלה. לא תמצא פטריוט שלא ינפח את חזהו ויאמר: "היו ימים שכדי להגיע מאַסטֶרְחֵן לִפְטֶרְבוּרְג נדרשו לך שנתיים". רק תתקש לשאול איך ומיד יסבירו לך שנהר הוולגה קופא בין שלושה לארבעה חודשים בשנה. בקיץ התעלות עלולות להיות בוציות והדוברות מתקשות לנוע בהן, כך שאתה יכול לרכוב או לשוט חדשיים-שלושה מתוך שנה שלמה, וזאת אם לא שבת על עקביך בבושת פנים.

אין לך דבר שרוסיה סובלת ממנו יותר מאשר גודלה. כמו ענק אדיר ממדים ועב בשר, שאינו מצליח לראות את חלקי גופו התחתונים, וודאי שאינו מסוגל להתכופף ולשרוך את נעליו, כך היא רוסיה: לעולם אינה מודעת למתרחש בין קפליה. אם חלילה היית יאקוטי¹ המתגורר בסיביר וקרוב משפחה שלך נפטר במוסקבה, יכול להיות שהיית שומע על מותו באיחור של שנה. למרבה המזל אין הרבה יאקוטים שיש להם קרובי משפחה במוסקבה, אך לא זה העיקר. ייתכן שסוחר מלח מוסקבאי יידרש להגיע לאַסטֶרְחֵן בענייני עסקים והנה ירצה לדעת מה עלה בגורל היריונה של אישתו. אם יקבל ממנה מכתב הרי שנשלח לפני מחצית השנה, ואם יענה לה יקבל את תשובתה כעבור כמחצית השנה. האם ביכולתו לשנות את העבר או להיות מגיד עתידות? ודאי שלא. לכן, מוטב שלא ישיא עצות בענייני היום ויתרכז במילות אהבה כלליות, בדרישה בשלום ילדיו, בבריאותם ובתפילה. מאז ומעולם היו אלו חופשיות מזמן וממקום.

אם כך, אין להתפלא שפנייתו של המהנדס האוסטרי אַנטוֹן פֶּון גֶּסְטֶנְר, שהציע לחבר את רוסיה במסילות ברזל, התקבלה בהתלהבות רבה אצל הצאר ניקולאי הראשון. גם למקורביו לא היה ספק שההצעה הזאת עשויה לשפר את כלכלת האימפריה. אך הם הטילו ספק אם הענק המסורבל יוכל להפוך במהרה לאַתְלֵט קל רגליים. הלוא את אנגליה וצרפת מבקעות מרכבות פלדה חדישות וכולם מדברים שם על כוחות סוס ולא על הסוסים עצמם, ואילו ברוסיה יש המצאה חדשה: סוחרים את הקרונות של הרכבת בעזרת סוסים, הרי לך כוחות סוס ממשיים. האם עשרות אלפי ויורסטאות² של פלדה מזדקרת יוכלו לבקע את השממות האדירות והסרבניות? ובעיקר, האם ישנו את פניה של רוסיה? עד כה יאקוטים יושבים עם יאקוטים ומוסקבאים דרים עם מוסקבאים. אם יאקוטי יפגוש מוסקבאי יתמהו עד מאד ששניהם שייכים לאותה אימפריה. האחד תוֹרְכֵי-מוֹנְגוֹלִי והשני מזרח-אירופי. דתם שונה – אף כי המוסקבאים ניסו לכפות על היאקוטים את הנצרות האורתודוקסית, הרי שהאחרונים נותרו שאמאנים באמונתם. ומה עם תחומי עיסוקם? פה יש מגדלי בקר ושם יש פקדים וְרֶשְׁמִים. ועל מה ידברו היאקוטי והמוסקבאי זה עם זה? ובכן, אילו היו מבינים זה את שפתו של זה, אולי היו מוצאים דבר-מה לדון בו. האם את כל זה ישנו מסילות הברזל? קשה להאמין.

יניב איצקוביץ', **תיקון אחר חצות**, הוצאת כתר, 2019, עמ' 365-366

¹ Iakoutes (ou Yakoutes) peuple turcophone sibérien de la Fédération de Russie, majoritaire dans la république de Sakha (Iakoutie), l'une des zones habitées les plus froides du globe au nord-est de la Sibérie.

² Verstes - ancienne unité de distance (1 067 m), en Russie.

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie.

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

► **Thème :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104A	0329

► **Version :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104B	0330